

འཚལ་ལོ། You, who desire liberation, need to do likewise. {CES} • སངས་རྒྱལ་གཞན་ཡང་འགྲོ་གྲན་པ་ན་སྤང་དུ། སངས་རྒྱལ་ལ་ནི་བླ་བ་བླ་བར་འཚལ། In order for the Buddha, moreover, to benefit all transmigrators, one needs to ask a question to the Buddha. {RGV-G}

neg. to not need; to not be necessary • ཚེ་ལོ་ནི་བཟང་གསུམ་ན། བཟང་གིས་ནི་བསྐྱར་མྱི་འཚལ། Regarding dice [divination], if three [rolls] are good, then with a good [result] it is not necessary to do it again.

COLLOC.:

རྩ་འཚལ། རྩ་འཚལ། རྩ་འཚལ། • to understand
ཆབ་འཚལ། ཆབ་འཚལ། ཆབ་འཚལ། • arch.
to disappear; [to need water] • (vi-pra-√nāś):
{BSS} *aviprañāśah* (= *chab mi 'tshal*) • འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་ལས་རྒྱམས་ཆབ་མི་འཚལ་བར་གདལ། All the compositional factors being empty, how is it possible that actions do not disappear? {BSS} • [བཅུན་པ། རས་ཡུག་ལྷ་བརྒྱ་འདི་དག་དང། ཆབ་འཚལ་ཏི་མཆིས་སོ།] [O Lord, I have the five hundred bolts of cotton cloth and the water you needed.] {VKV}
གསོལ་བར་འཚལ། གསོལ་བར་འཚལ། གསོལ་བར་འཚལ། • to petition • མགོན་པོ་བྱེད་ལ་གསོལ་བར་འཚལ། [We] petition you, O protectors! {GST}

འཚལ་² V བཅལ། བཅལ། འཚལ།

1. to do; to ask; to beseech • {Negi} *kriyate*
COLLOC.:

གུས་(པར་)ཕྱག་འཚལ། གུས་(པར་)ཕྱག་བཅལ།
གུས་(པར་)ཕྱག་བཅལ། • to respectfully pay homage; to bow down respectfully • འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་རྒྱལ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། I respectfully pay homage to the great paṇḍitas of the Land of the Āryas! {LGP} • འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། I respectfully pay homage to the superior Three Jewels! {TWS}

དངོས་སུ་ཕྱག་འཚལ། དངོས་སུ་ཕྱག་བཅལ།
དངོས་སུ་ཕྱག་བཅལ། • to explicitly pay homage • ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྷོ་ Explicitly paying homage with the body, ...

མངོན་(པར་)ཕྱག་འཚལ། མངོན་(པར་)ཕྱག་བཅལ། མངོན་(པར་)ཕྱག་བཅལ། • to respectfully pay homage • (abhi-√vand): {HT} *abhivandayati*; {Negi} *abhivandanam*; *abhivandanā*; {AGP} *vandyate* • མུན་ལ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཞོར་བཟངས་ལ་མངོན་པར་ཕྱག་བཅལ་ནས་སྤྱོད་པ། Having respectfully paid homage to Sudhana, Utpalaka spoke.

ཕྱག་འཚལ། ཕྱག་བཅལ། ཕྱག་བཅལ། • hon. to pay homage; to bow down • (√nam): *namah*; {LNa} *namāmi*; {ADV} *namaskṛtya*; (√vand): {BCA} *vande* (= *vandya*); {BSS} *vanditvā*; (abhi-√vand): {DeS} *abhivanditvā* (= *phyag 'tshal nas*); (pra-√pat): {GST} *pranīpatya* • རྒྱུ་ལྡི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། I bow down with my head to the foremost of the Śākyas. {CES} • ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། [I] pay homage to the Omniscient One! • བུ་རྒྱ་ཏིས་ཇི་བཅུན་གྲགས་པ་ལ་ཕྱག་མ་འཚལ་བས་ལྷོ་ Because Vibhūticandra did not bow down before the most venerable Drakpa [Gyeltzen], ... {GCG} • བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས། ... Having paid homage with his head at the feet of the Bhagavān, ... {DeS} • གར་ལོག་གི་ཕོ་ཉས་ཕྱག་བཅལ། The messenger from Gar-lok paid homage. • ལྷ་མ་མཆོག་དང་སྐྱེན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ་རྟག་ཏུ་སྒོ་གསུམ་གསུམ་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། I constantly pay respectful homage by means of the three doors [of body, speech, and mind] to my supreme teacher and protector Avalokiteśvara. {Tbk}

ལེགས་པར་ཕྱག་འཚལ། ལེགས་པར་ཕྱག་བཅལ། ལེགས་པར་ཕྱག་བཅལ། • to pay homage well • (samyak-pra-√nām): {PW8-H} *samyakpranāmah* • ལེགས་པར་ཕྱག་འཚལ་